

STRESZCZENIE MENEDŻERSKIE

Celem raportu jest identyfikacja zmiennych makroekonomicznych związanych z realizacją założeń Polskiego Ładu oraz przedstawienie kształtowania się rentowności i płynności finansowej przedsiębiorstw w ujęciu retrospektywnym, zgodnie z założeniem, że dotychczasowa zależność pomiędzy daną zmienną ekonomiczną a rentownością i płynnością finansową przedsiębiorstw będzie utrzymywała się w przyszłości.

W raporcie wyodrębniono zmienne Polskiego Ładu w rozbiciu na poszczególne filary tego programu. Dla poszczególnych filarów programu zidentyfikowano od kilku do kilkunastu zmiennych makroekonomicznych: Uczciwa praca – godna płaca (trzy zmienne), Dekada rozwoju (trzyznastcie zmiennych), Dobry klimat dla firm (dziewięć zmiennych), Czysta energia i powietrze (jedna zmienna), CyberPoland 2025 (dwie zmienne), Złota jesień życia (cztery zmienne).

Rentowność w rozpatrywanych przedsiębiorstwach w latach 2011–2021 utrzymywała się w następujących granicach: rentowność sprzedaży: 3–4%, rentowność netto aktywów: 2,5–3,5%, rentowność kapitału własnego: 6–8% , rentowność zainwestowanego kapitału: 4,5–6%. Powtarzalnością w zakresie uzyskiwania wysokich wskaźników rentowności wykazały się następujące sektory: A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (wskaźniki ROS oraz ROA), a także J – informacja i komunikacja (wskaźniki ROA, ROE). Z kolei powtarzalnością w uzyskiwaniu niskich wskaźników rentowności wykazały się sektory: R – działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (wskaźniki ROS, ROA, ROE i ROIC), Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna (wskaźniki ROS oraz ROA) oraz E – dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (wskaźniki ROA, ROE i ROIC).

Płynność finansowa bieżąca charakteryzowała się niewielką zmiennością w czasie i utrzymywała długookresowo w granicach 1,83–1,95. Wskaźnik przyspieszonej płynności mieścił się długookresowo w granicach 1,42–1,51. Wskaźnik pokrycia odsetek zyskiem wykazywał się wysoką zmiennością w czasie i oscylował długookresowo prawie zawsze w granicach 20–40. Wskaźnik pokrycia zobowiązań utrzymywał się w długim okresie w granicach 0,15–0,25.

Powtarzalnością w zakresie uzyskiwania wysokich wskaźników płynności finansowej oraz pokrycia zadłużenia wykazały się sektory: A – rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (wskaźniki bieżącej i przyspieszonej płynności finansowej oraz pokrycia zobowiązań), K – działalność finansowa i ubezpieczeniowa (wskaźniki bieżącej i przyspieszonej płynności finansowej oraz pokrycia odsetek zyskiem), a także S – pozostała działalność usługowa (wskaźniki bieżącej i przyspieszonej płynności finansowej) oraz J – informacja i komunikacja (wskaźniki pokrycia odsetek zyskiem oraz pokrycia zobowiązań). Z kolei

STRESZCZENIE MENEDŻERSKIE

pewną powtarzalnością w uzyskiwaniu niskich wskaźników płynności finansowej i pokrycia wykazały się sektory: I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (wskaźniki bieżącej płynności finansowej oraz pokrycia odsetek zyskiem) oraz Q – opieka zdrowotna i pomoc społeczna (wskaźniki bieżącej płynności finansowej oraz pokrycia odsetek zyskiem).

Projekcja średniej rentowności i płynności finansowej przedsiębiorstw na poziomie całej gospodarki na lata 2024–2025 pozwala stwierdzić, że rozpatrywane w raporcie wskaźniki rentowności oraz płynności będą świadczyły o tendencji wzrostowej w związku ze zmianami produktu krajowego brutto.

Cezary Kochalski i Dawid Szutowski

WSTĘP

Rentowność i płynność finansowa to szczególnie ważne obszary w analizie ekonomicznej przedsiębiorstw, ponieważ stopień efektywności zaangażowanego kapitału, majątku i zużytych środków w działalności przedsiębiorstw oraz zdolność do regulowania przez nie zobowiązań to podstawowe kryteria oceny podmiotów gospodarujących.

Sytuacja w zakresie rentowności i płynności finansowej ma znaczenie nie tylko dla samych przedsiębiorstw, lecz również dla całej gospodarki. A stan i wyniki gospodarki determinują z kolei wiele wymiarów życia społecznego kraju.

Gospodarkę Polski po 1989 roku charakteryzuje wzrost gospodarczy. Zdecydowało o tym wiele czynników, między innymi: otwarcie gospodarki na świat, silny kapitał ludzki, solidna infrastruktura, czynniki popytowe, struktura branżowa. W wymiarze generalnym pierwszoplanowe znaczenie miała przedsiębiorczość Polaków oraz zdolność do identyfikacji wyzwań stojących przed polską gospodarką i nakreślenia odpowiednich programów rozwojowych.

W obecnych uwarunkowaniach wyzwaniem stojącym przed polską gospodarką jest zapewnienie jej rozwoju w sytuacji nakładających się kryzysów w gospodarce światowej (tzw. polikryzys), w tym ostatnio kryzysu pandemicznego, energetycznego oraz związanego z wojną w Ukrainie. Ważnym planem rozwojowym w tym kontekście jest tzw. Polski Ład, w którym zaakcentowano znaczenie takich kwestii gospodarczych, jak: cyfryzacja, demografia, ekologia, oferta dla osób starszych oraz tworzenie klimatu rozwojowego dla przedsiębiorstw.

Realizacja Polskiego Ładu będzie miała znaczenie dla sytuacji finansowej przedsiębiorstw w zakresie rentowności i płynności finansowej. Zgodnie z merytorycznymi i metodycznymi podstawami raportu przyjęto, że zmienne programu rozwojowego Polski Ład w istotnym stopniu będą objaśniać kształtowanie się rentowności i płynności finansowej wraz z postęпами jego wdrażania.

Celem raportu jest identyfikacja zmiennych makroekonomicznych związanych z realizacją założeń Polskiego Ładu oraz przedstawienie kształtowania się rentowności i płynności finansowej przedsiębiorstw w ujęciu retrospektywnym, zgodnie z założeniem, że zależność pomiędzy daną zmienną ekonomiczną a rentownością i płynnością finansową przedsiębiorstw *ex post* będzie utrzymywała się w ujęciu *ex ante*.

Raport składa się z trzech części. W części pierwszej wyodrębniono filary Polskiego Ładu, zidentyfikowano dla każdego z nich zmienne makroekonomiczne oraz przedstawiono kształtowanie się wielkości zmiennych makroekonomicznych w latach 2011–2021. Część drugą poświęcono rentowności polskich przedsiębiorstw w badanym okresie, koncentrując się na kształtowaniu się jej podstawowych wskaźników. W części trzeciej

WSTĘP

przedstawiono zdolność rozpatrywanych przedsiębiorstw do regulowania zobowiązań krótkoterminowych na podstawie podstawowych wskaźników statycznych płynności finansowej i zadłużenia. Wyniki przeprowadzonej analizy zamieszczono w podsumowaniu. W raporcie umieszczono też rozdziały *Gospodarka po pandemii* oraz *Projekcja rentowności i płynności finansowej przedsiębiorstw*. Na koniec przedstawiono metodykę badania, informacje o projekcie i autorach, spisy tabel i wykresów oraz źródła i literaturę przedmiotu.

Cezary Kochalski i Dawid Szutowski